

Žáci cizinci v českém školství a předčasné odchody ze vzdělávání

ANDREA SVOBODOVÁ

Pokud se dospělý člověk přestěhuje do cizí země, většina lidí chápe, že naučit se nový jazyk pro něj může být obtížné. V případě dětí ale většina z nás předpokládá, že se jazyk naučí bez zábran a přirozeně. Jak je to ale ve skutečnosti? Je možné očekávat, že někdo bez podpory zvládne jazyk na takové úrovni, aby mohl plně využít svůj vzdělávací potenciál neboli aby mohl „ukázat, co v něm doopravdy je“? Data týkající se předčasných odchodů ze vzdělávání nasvědčují, že opak je pravdou. Jsou to totiž právě žáci cizinci, kteří jsou předčasným odchodem nejvíce ohroženi. Potřeba věnovat zvýšenou péči této cílové skupině se s příchodem uprchlíků z Ukrajiny stává ještě zřetelnější a je jasné, že nebudeme-li tuto situaci řešit dnes, může to mít do budoucna velmi negativní dopady jak na individuální, tak na celospolečenské úrovni. Následující článek mapuje situaci dětí cizinců v českém vzdělávacím systému (s důrazem na situaci v Jihomoravském kraji), poukazuje na problémy, se kterými se potýkají, a hledá odpověď na otázky, jak jejich situaci zlepšit.

Popis výchozí situace

Data Eurostatu ukazují, že **žáci s migrantským původem** (dále v textu „žáci cizinci“)¹ patří s ohledem na předčasné odchody ze vzdělávání i ze škol (v EU) mezi ty nejohroženější. Platí to i pro Českou republiku, kde je situace ve srovnání s jinými zeměmi EU (Řecko, Itálie, Španělsko) sice stále relativně příznivá, nicméně se neustále zhoršuje. Mezi rokem 2019 a 2020 tak **došlo k nárůstu předčasných odchodů ze vzdělávání u těchto žáků z 8,3 % na 13,2 %**, což znamená, že jsme na tom hůře než například Belgie nebo Portugalsko, kde se problém předčasných odchodů ještě před 10 lety týkal více než 20 % žáků cizinců. To, že žáci cizinci patří v České republice mezi ty předčasným odchodem ze vzdělávání nejohroženější, dokládá dále i fakt, že z celkového počtu cizinců ve věku 15–19 let evidovaných v ČR od roku 2014 až 2019 **na střední škole nestudovala ani polovina z nich**.² Ve školním roce 2019/2020 studovalo na SŠ 9 496 cizinců (bez azylantů), přitom cizinců ve věku 15–19 zde v roce 2019 pobývalo 20 726 (z nich 17 694 více než 12 měsíců). Více než 11 tisíc mladých cizinců ve věku školní docházky se tedy nevzdělávalo.

Dalším nepříznivým zjištěním je to, že **ze všech žáků cizinců v České republice tvořili ti, kteří ve šk. roce 2018/2019 předčasně ukončili studium na střední škole, téměř 4 %**, ačkoliv celkový podíl žáků cizinců na středních školách

byl **pouhý 2 %**. V Jihomoravském kraji tvořili předčasně odcházející cizinci 3 % ze všech cizinců studujících na středních školách, přičemž podíl na celkové žákovské populaci byl také cca 2 %. Tomu odpovídá i podíl žáků cizinců, kteří předčasně ukončili studium na střední škole, na celkovém počtu předčasně ukončujících žáků: ve školním roce 2018/2019 to bylo 19 % (celkem se jednalo o 1 811 žáků z 9 514), v Jihomoravské kraji 18 % (166 žáků z 916). Důvodem pro předčasný odchod ze střední školy bylo v ČR i JM kraji nejčastěji **ukončení studia na vlastní žádost** a až na druhém místě se jednalo o zanechání studia bez předepsané zkoušky (což je převažující důvod u ostatních studentů).

Jak tedy vyplývá z výše uvedeného, velká část žáků cizinců ve věku, kdy by mohli studovat na střední škole, do žádné školy nedochází, a pokud ano, tak ji ukončují předčasně dvakrát častěji než jejich spolužáci.

Roli zde hrají **omezená znalost vyučovacího jazyka** a z toho vyplývající nemožnost plného využití studijního potenciálu (dle expertů zde významnou roli hraje i nedostatečná jazyková podpora žáků cizinců napříč vzdělávacím systémem), **absence pocitu sounáležitosti** (Palečková, J. a kol., 2013), **pocit osamělosti a stigmatizace v rámci třídního kolektivu** (Kostecká a kol., 2019), **nízká podpora rodičů**, nebo **bariéry vyplývající z odlišného kulturního**

¹ Odborníci navrhuji hovořit o žácích s odlišným mateřským jazykem (žák s OMJ). Více zde: <https://www.inkluzivniskola.cz/deti-zaci-s-omj>.

² Tato viditelná disproporce se nijak výrazně nezmiňuje ani při započtení patnáctiletých žáků cizinců z posledních ročníků základních škol.

zázemí.³ Všechny tyto situace lze pokládat za problematické a je potřeba přemýšlet o způsobech, jak těmto studentům pomoci při překonávání bariér, s nimiž se při adaptaci na život v nové zemi setkávají, bez toho, že by docházelo k zbytečnému plýtvání lidským kapitálem. Na následujících stránkách se zaměříme na **dopady jazykové bariéry** pro další studium i na to, jaké v České republice existují nástroje, které tyto bariéry mohou úspěšně vyrovnávat, a jak je školy využívají. V závěru textu uvádíme doporučení pro školy i veřejnou správu.

Vstup na střední školu – přijímací řízení

První bariéra, již musí cizinci, kteří chtějí pokračovat ve studiu na střední škole čelit, je **systém přijímacího řízení**. Ten je pro maturitní obory jednotný a skládá se z písemných testů z matematiky a z českého jazyka. Zkoušku z českého jazyka musí skládat všichni, a to bez ohledu na délku pobytu v Česku (takže i ti, kdo do české školy chodili pouze pár měsíců). Výjimku mají pouze uchazeči přicházející přímo ze zahraničí, kteří mohou (dle § 20 odst. 4 školského zákona) požádat o odpuštění písemného testu. V současné době se tato výjimka vztahuje také na uprchlíky přicházející do České republiky z válkou zmítané Ukrajiny.

„Lex Ukrajina“

V reakci na příchod uprchlíků z Ukrajiny byl schválen nový zákon, který mimo jiné upravuje i podmínky přijímacího řízení na střední školy. Tato úprava se týká prodloužení termínu podání přihlášek do maturitních i nematuritních oborů, možnosti nahradit dokládání potřebných dokumentů čestným prohlášením, navýšení času přijímací zkoušky o 25 minut a možnosti skládat zkoušku z matematiky v anglickém, českém nebo ukrajinském jazyce.⁴

Znalost jazyka je v tomto případě testována ústním pohovorem ověřujícím znalost českého jazyka v elementární úrovni, která je nezbytnou pro vzdělávání uchazeče v daném oboru vzdělávání. Ostatní mohou požádat o uzpůsobení jednotlivých částí přijímacích zkoušek na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny.⁵ Jak nicméně ukazuje šetření NÚV, **podpůrná opatření při závěrečných nebo maturitních zkouškách jsou využívána spíše výjimečně** (NÚV, 2019). Úspěšnost u přijímacího řízení snižuje ale

i písemná zkouška z matematiky, která je převážně složena ze slovních úloh a závisí tak ve velké míře na porozumění zadání.

Zvládnout test z českého jazyka a přijímací řízení na střední školu může usnadnit **intenzivní jazyková příprava**, díky které se zvyšují šance absolventů zahraničních základních škol na to, aby nejen složili přijímací zkoušky na střední školu, ale aby ji také (za další podpory) úspěšně dokončili. V České republice **neexistuje v tomto směru žádná systémová podpora**. Jednou možností je návštěva **ročního přípravného kurzu**, který od roku 2016, za finanční podpory z Dánska, organizují neziskové organizace Meta, o. p. s., a Centrum pro integraci cizinců, o. p. s. Většina jeho účastníků dosáhne v češtině minimálně úrovně A2 a zároveň si jazykově osvojí (případně doplní) učivo základní školy, seznámí se s českou historií apod. Součástí kurzu je i příprava na zkoušku z matematiky, studenti mohou využít doučování, zúčastnit se volnočasových aktivit (výlety a exkurze) a poradit se se sociálním pracovníkem. Doposud byl kurz realizován pouze v Praze. Od září 2022 bude kurz pilotován také v Plzeňském a Jihomoravském kraji.⁶

Další možností intenzivní jazykové přípravy na středoškolské studium může být **kurz** pořádaný **během letních prázdnin**, kde ale nelze předpokládat, že žák na úrovni A0 dosáhne úrovně A2. Spíše jde o efektivní možnost, jak cíleně pracovat na některých dovednostech budoucího studenta a o něco málo zvýšit jeho jazykovou úroveň.

Experti se domnívají, že právě nastavení přijímacího řízení a nízká jazyková podpora žáků cizinců je jedním z hlavních důvodů, proč se velká část z nich buď na střední školu vůbec nehlásí, nebo upřednostňuje nematuritní obory (učiliště), popř. soukromé střední školy, které mají vlastní kritéria pro přijímací řízení.

Absence jazykové podpory v základní škole

Ani žáci cizinci, kteří do základní školy v České republice dochází několik let, nemusí zvládnout písemný test z českého jazyka, přestože schopnosti na to mají. Je to dáno především **absencí jazykové podpory těchto žáků v základní škole**. Podpora těchto žáků je přitom dle školského zákona možná. Žáci cizinci mohou být, v případě omezené znalosti vyučovacího jazyka, považováni za žáky se speciálními

³ To, že na střední školu nenastupují může být dáno ale i tím, že někteří cizinci přicházející do České republiky s ukončeným základním vzděláváním nastupují rovnou do pracovního procesu. Tento jev popsala například Freidingerová in FREIDINGEROVÁ, T. *Vietnamci v Česku a ve světě*. Praha: Slon, 2014.

⁴ Předsedkyně Asociace ředitelů gymnázií Renata Schejbalová se domnívá, že ani tyto úlevy Ukrajincům nepomohou z důvodu neznalosti jazyka u přijímacího řízení uspět. Doporučuje proto těmto žákům nastoupit o rok níže, do 9. třídy.

⁵ Viz <https://www.msmt.cz/file/56338/>. Více informací zde: <https://www.inkluzivniskola.cz/prijimacky-pro-zomj>.

⁶ Více o kurzu zde: <https://inkluzivniskola.cz/rocn-pripravy-kurz-ke-studiu-na-ss>.

vzdělávacími potřebami (dále jen „SVP“) a mohou být dle § 16 školského zákona zařazeni do 1.–3. stupně podpory (viz vyhláška č. 27/2016 Sb.). Kromě **pedagogické intervence** (od 2021 v kompetenci školy v rámci 1. stupně podpůrných opatření) mohou být podpořeni **výukou češtiny jako druhého jazyka** (dále pouze „ČDJ“) v maximálním rozsahu 1 hodina 3× týdně, **plánem podpory** (PLPP v 1. st.), **asistentem pedagoga** nebo **prodloužením délky vzdělávání**. Výzkumy i odborníci z praxe přitom dlouhodobě upozorňují na nedostatečnost těchto podpůrných opatření i na to, že nejsou vždy efektivní, systémová (Kostecká a kol., 2019), a zejména dostatečně využívána. I z tohoto důvodu byl v září roku 2021 zaveden (páralelně fungující) nový systém financování a organizace jazykové podpory těchto žáků, podle kterého **jazykovou přípravu poskytují pouze školy určené příslušným krajským úřadem**, který je odpovědný za její financování. Krajem určená je každá škola, která má 5 % žáků cizinců⁷. Dle této úpravy mají žáci cizinci nárok na **podporu ve výši max. 200 hodin po dobu 10 měsíců ve skupinkách 1–10 žáků**. Tento systém umožňuje lepší dostupnost jazykové přípravy zejména na regionální úrovni i větší flexibilitu financování, má však svá úskalí například v tom, že pro mnohé děti bude nutnost dojíždění do určené školy nepřekonatelnou překážkou. Tyto děti mají možnost vzdělávat se distančně. Odborníci před tímto způsobem výuky ČDJ ale varují a doporučují pro tyto situace využít zajištění podpory dle stávajícího systému a vyhlášky č. 27/2016.

Absence jazykové podpory na střední škole

Pokud žák uspěje u přijímacího řízení, nemá zdaleka vyhráno. **Žáci cizinci na střední školu často nastupují s nedostatečnou znalostí českého jazyka**. To souvisí především se dvěma faktory. Tím prvním je věk žáka v době, kdy přicestoval do ČR, a s tím spojený fakt, kolik let základní školní docházky zde absolvoval, tím druhým pak již zmíněná nedostatečná jazyková podpora na základní škole. Šetření NÚV přitom upozorňuje na rozdílnou situaci žáků cizinců dle typu středních škol. Zatímco na gymnáziích problematické situace týkající se nedostatečné znalosti jazyka těchto žáků nemusí příliš řešit, na středních odborných školách a učilištích je tomu naopak. Je to dáno především charakterem přijímacího řízení, které je velmi selektivní v tom smyslu, že bez velmi vysoké úrovně českého jazyka není téměř možné se na

školu vůbec dostat. Jak uvádí zpráva NÚV, studenti gymnázií často docházeli na soukromé hodiny českého jazyka a mají velkou podporu v rodině. Naopak na střední odborné školy a učiliště často přichází žáci, kteří sice absolvovali základní vzdělávání v české škole, jejich znalosti jazyka jsou ale často nedostatečné (NÚV, 2019). U těchto žáků také často dochází k tzv. **efektu dvojího znevýhodnění**: kromě toho, že jsou žáky cizinci a neovládají dostatečně český jazyk, pochází i z rodin s nízkým socioekonomickým zázemím, kde se vyskytují například problémy v komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci žáka. Jsou tedy znevýhodnění **kulturně i sociálně**.

Zejména u těchto žáků, kterým se nedostává dostačující podpory ze strany rodičů (ať už je to dáno jakýmkoliv důvody a okolnostmi), je **podpora ze strany střední školy stěžejní**. I když praxe tuto podporu umožňuje (tito žáci mají stejně jako v případě žáků základních škol nárok na podporu podle § 16 školského zákona), realita ukazuje, že praxe je odlišná. Z šetření NÚV z roku 2018 vyplývá, že z celkového počtu žáků s OMJ a cizinců v oslovených školách **nebyla pedagogická podpora formou podpůrných opatření podle § 16 školského zákona poskytnuta 47 % žáků** (tj. 225 ze 476). Z 251 žáků, kterým poskytnuta byla, bylo pouze 98 z nich (tj. 20,5 %) přiznáno podpůrné opatření 2. a 3. stupně (NÚV, 2019).⁸ Nedostatečná jazyková podpora v průběhu studia na škole střední je tedy další překážkou, se kterou se cizinci ve svém cestě ke vzdělání musí vyrovnávat.

Jak uvádí významný expert na tomto poli J. Cummins, zatímco **osvojit si tzv. „komunikační jazyk“ trvá 2 až 3 roky, naučit se jazyk „akademický“ (odborný), jehož osvojení je důležité pro školní úspěšnost (například aspiruje-li žák na studium na vysoké škole), zabere 5 až 7 let** (Cummins, 2019). Jazykovou podporu (nejen v českém jazyce, ale i v jiných předmětech) po celou délku studia by proto měli mít všichni studenti s OMJ. Její intenzita a podoba by přitom vždy měla vycházet z individuálního posouzení situace daného studenta⁹. Všem žákům cizincům by pak měla být poskytnuta také **podpora při přípravě k maturitě**, a to buď formou specializovaného kurzu, který se věnuje přípravě k maturitě, nebo formou doučování. Bohužel kurzy prohlubující znalosti jazyka a přípravné kurzy na maturity jsou málo dostupné, kromě Mety, o. p. s., je nabízí například Magistrát hlavního města Prahy ve spolupráci s jazykovou školou¹⁰.

⁷ Určenou školou může být kromě jiného i škola, která nemá alespoň 5 % žáků cizinců, ale je určena namísto školy, která má 5 % cizinců, protože má vhodnější podmínky, větší zkušenosti, je dostupnější.

⁸ Monitoring probíhal na vzorku 186 škol ve všech 14 krajích České republiky. Z celkového počtu 88 408 žáků, bylo 2015 žáků cizinců a 1 510 žáků s OMJ.

⁹ Více o podpůrných opatřeních na SŠ viz <https://inkluzivniskola.cz/podpurna-opatreni-na-ss>.

¹⁰ Viz <http://www.sjs.cz/czech-for-foreigners/kurzy-pro-stredoskolaky-s-omj.html>.

Nepřipravenost pedagogů na školách a absence jejich podpory

Další problém, na který v kontextu žáků cizinců na SŠ upozornilo šetření NÚV je **nedostatečná připravenost učitelů na jejich vzdělávání**. Vyplývá z něj, že jen málo ze středoškolských pedagogů je obeznámeno s didaktikou výuky češtiny jako cizího nebo druhého jazyka a že současně neví, kde informace k tématu získat. Nejčastěji se tento problém týkal učitelů středních odborných škola a učilišť, kam žáci cizinci, kteří vyžadují podporu, dochází nejčastěji (NÚV, 2019). Podpora pedagogů zejména na regionální úrovni je přitom poměrně omezená, stejně tak dostupnost kurzů pro učitele češtiny jako druhého jazyka se zaměřením na SŠ. Zde opět podporu nabízí především pražská organizace Meta, o. p. s., která mimo jiné pořádá například i semináře týkající se začleňování a výuky žáků s OMJ na SŠ „Jak podpořit žáky s odlišným mateřským jazykem v ZŠ a SŠ“¹¹. V současné době tyto semináře a workshopy probíhají v Praze 3 v sídle organizace nebo online.

Co je důležité

Začátky v nové zemi představují pro děti cizince náročné období a adaptace na nové školní prostředí je výzvou, ve které mohou snáze obstát, mají-li podporu svého okolí. Jak by měla ideálně vypadat taková podpora ze strany školy?

Při práci s jakýmkoliv žákem je vždy důležitý **individuální přístup**. To platí i pro žáky cizince – je potřeba nalézt **rovnováhu mezi respektem k jeho individualitě a zohledněním kulturních specifíků**, včetně tzv. „migrační historie“. Důležité není pouze to, odkud žák přichází, ale také jaké byly okolnosti příchodu jeho rodiny do České republiky. Snažme se proto uplatnit kulturní senzitivitu, ale vyhnout se se paušalizaci a generalizaci.

Žák cizinec se setkává s mnoha překážkami, platí ale, že neznalost jazyka je jednou z největších. Znalost jazyka zvyšuje nejen šanci na školní úspěch, ale i na začlenění do kolektivu a je důležitá pro budování sebevědomí. Proto je potřeba, aby se všem žákům cizincům dostávalo **intenzivní výuky ČDJ ihned** po nástupu do českého vzdělávacího systému a aby tato **podpora byla dlouhodobá**. Jak na svých stránkách uvádí zástupci organizace Meta, o. p. s.: „I pokročilejší žák s OMJ může na první pohled působit jako bez potřeby podpory, v odborných předmětech a/nebo při psaní složitějších textů ale může mít značné problémy, které bez podpory vyučujících nemusí zvládnout“. Zpočátku je přitom stěžejní

osvojení jazyka „pro přežití“ a komunikaci, na kterém lze dále stavět a díky němuž lze komunikovat v ostatních předmětech.

Podobně jako u všech žáků se SVP i zde platí, že **poznat žáka a rozpoznat včas jeho potřeby** skrze pedagogickou či jazykovou diagnostiku je pro **stanovení vhodné podpory** klíčové. Stejně jako jeho **průběžné sledování a vyhodnocování jeho pokroků**. Není potřeba se omezovat pouze na možnosti dané legislativou, ale je potřeba vyhledávat i jiné možnosti podpory, které nabízí například některé neziskové organizace nebo zahraniční dotační programy.

Žák cizinec i jeho rodina se mohou potýkat s mnoha problémy při snaze o adaptaci na nové prostředí. **Samotná jazyková podpora proto nestačí**. Vždy je důležitá i další podpora formou sociální práce, zapojení do volnočasových aktivit a spolupráce s rodinou.

Shrnutí hlavních problémů a co by se mělo změnit?

Je doloženým faktem, že velká část cizinců v ČR ve věku 16–26 let nestuduje na střední škole. Pokud studují, tak přednostně na nematuritních oborech (učiliště), nebo na soukromých středních školách, které mají vlastní kritéria pro přijímací řízení. I tak ale častěji než ostatní střední školu předčasně ukončují. Velkou roli v tom hraje nastavení přijímacího řízení na střední školy a nízká jazyková podpora žáků cizinců napříč vzdělávacím systémem. Co mohou stát / kraje / školy udělat pro to, aby nedocházelo k plýtvání lidským kapitálem?

Na úrovni státu/krajů

- Z rozpočtu státu / krajů zajistit systematické a stabilní **financování ročního přípravného kurzu** v osvědčené podobě, tak jak byla otestována v rámci pilotního a pokračujícího projektu organizovaného Metou, o. p. s., a Centrem pro integraci cizinců, o. p. s. Kurz by měl být nabízen ve všech krajích ČR.
- Zvýšit dostupnost přípravných kurzů ČDJ pro studium na SŠ pro nově příchozí a žáky bez dostatečné znalosti češtiny.
- Z rozpočtu státu / krajů zajistit systematické a stabilní **financování intenzivního přípravného kurzu** (k maturitě) a zvýšit tak jeho dostupnost ve všech krajích ČR.
- Zavést pojem „žák s odlišným mateřským jazykem (OMJ)“, který lépe odráží reálné potřeby žáků s migrantským původem¹².

¹¹ Více zde: <https://www.inkluzivniskola.cz/aktualni-otevrene-seminare>.

¹² Viz <https://www.inkluzivniskola.cz/deti-zaci-s-omj>.

- Navýšit rozsah jazykové přípravy na minimálně 320 hodin. Nová vyhláška navýšuje rozsah jazykové přípravy ze 70 hodin na 200 po dobu maximálně 10 měsíců.
- Zvýšit informovanost škol o možnostech podpory žáků cizinců.
- Zvýšit nabídku kurzů pro učitele češtiny jako druhého jazyka se zaměřením na SŠ a rozšířit nabídku kurzů češtiny pro žáky podle § 20 školského zákona, zejména organizovaných krajem, i na žáky s nedostatečnou znalostí češtiny před nástupem do SŠ i během studia na SŠ.

Na úrovni škol

- Zajistit systémovou a dlouhodobou podporu všem žákům cizincům (nejen jazykovou), ať již dle § 16, nebo § 20 školského zákona, jako prevenci předčasných odchodů ze vzdělávání.
- Efektivně přizpůsobit podmínky přijímacího řízení a maturitní zkoušky pro žáky s nedostatečnou úrovní znalosti češtiny.
- K podpoře žáků, kteří mají české státní občanství, ale pro které není čeština mateřským jazykem, nebo ji dokonale neovládají, zajistit podporu skrze dostupná podpůrná

opatření podle § 16 školského zákona, zvláště pak posílení výuky českého jazyka jako jazyka cizího (druhého).¹³

- Posuzovat úpravu zkoušky (zvl. způsob hodnocení) z českého jazyka ve společné části maturitní zkoušky a jednotné přijímací zkoušky s ohledem na specifika žáků cizinců.

Článek je výstupem projektu Implementace KAP JMK II, registrační číslo CZ.02. 3. 68/0.0/0.0/19_078/0017177, v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

ZDROJE

- CUMMINS, J. *Language, power and pedagogy: bilingual children in the crossfire*. Clevedon (England): Multilingual Matters, 2000.
- KOSTELECKÁ, Y. a kol. *Žáci-cizinci ve školní třídě*. Praha: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2019.
- NÚV. *Zpráva z monitoringu pedagogické realizace podpůrných opatření pro žáky-cizince v roce 2018*. Praha, NÚV, 2019. Dostupné z: https://www.inkluzivniskola.cz/sites/default/files/uploaded/nuv-zprava-monitoring_ss-2018_1.pdf.
- PALEČKOVÁ, J. a kol. *Hlavní zjištění PISA 2012*. Praha: ČŠI, 2013.

Mgr. Andrea Svobodová, Ph.D., sociální antropoložka a geografka, výzkumnice v Jihomoravském centru pro mezinárodní mobilitu (JCMM)

Nová diagnostická baterie PorTex pro hodnocení čtenářských dovedností

Kolektiv autorek katedry psychologie připravil pro poradenské pracovníky novou diagnostickou baterii pro žáky 1. stupně ZŠ s názvem PorTex. I když má baterie těžiště v porozumění textům, poskytuje oporu pro komplexní diagnostiku předpokladů, samotných čtenářských dovedností, ale i environmentálních vlivů. Zahrnuje jazykové testy (fonologické uvědomění, opakování pseudoslov, jazykové uvědomování), testy rychlého čtení (čtení slov, čtení pseudoslov), testy porozumění (poslech s porozuměním, hlasité čtení s porozuměním, tiché čtení s porozuměním, doplňování slov do komplexního textu), dotazník sebehodnocení čtení, dotazník pro učitele, dotazník pro rodiče pro žáky. Je vhodná pro všechny skupiny problémových čtenářů – jak pro diagnostiku ve školních poradenských pracovištích, tak pro školská poradenská zařízení.

Pro osvojení si dovedností práce s testovou baterií byl akreditován kurz v rámci DVPP (MŠMT). Účastníci dvoudenního školení v rozsahu 16 hodin obdrží testovou baterii, přístup k elektronickým dokumentům a přístup k tabletové aplikaci, která umožňuje pohodlné zadávání i vyhodnocení testů.

Informace o testové baterii na <https://e-portex.cz/>

Přihlášky ke školení na <https://pages.pedf.cuni.cz/czv/zajmove-kurzy/nabidka-zajmovych-programu/>.

Těšíme se na viděnou!

¹³ Tyto žáky lze zařadit mezi žáky se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí podle přílohy 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.